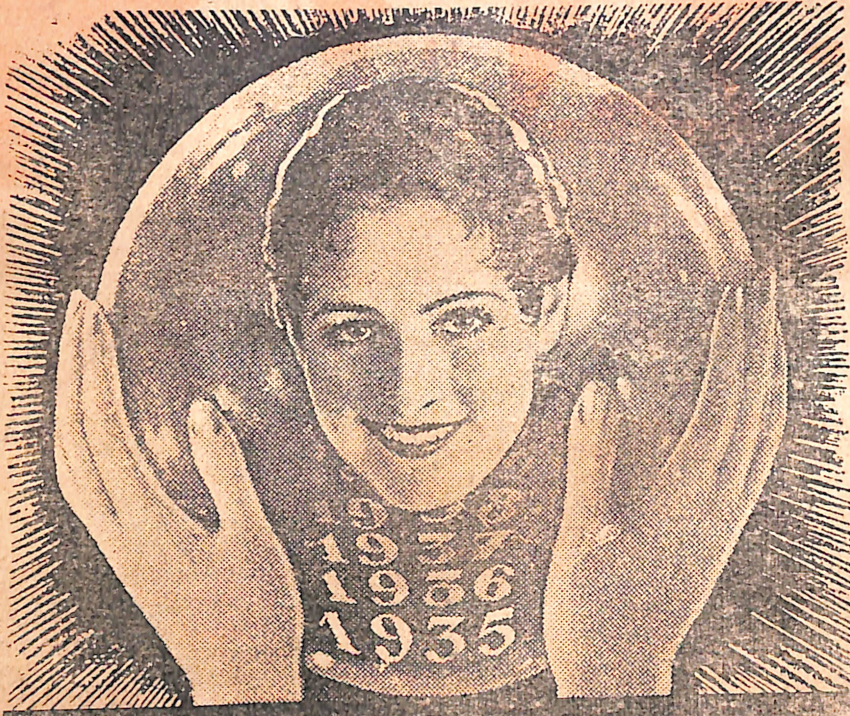
AKBABA

Eski sene memleketimizden giderken :
— Ne tuhaf, ben gelirken bu yollarda hiç bunlar yoktu !

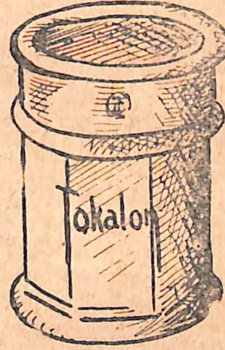

İSTİKBALİNİZİ TEMİN EDECEK BU YENİ TEDBİRİ TECRÜBE EDİNİZ

Doğduğunuz tarih ne olursa olsun, bu sene kazandığınız ve müteakip senelerde kazanacağınız parlak muvaffakiyetler yıldızlara değil, bizzat kendinize medyundur. Şimdi, her kadın, hattâ solmuş veya buruşmuş bir yüze malik olsa bile cildine gençliği iade edebilir, Viyana Üniversitesi Profesörü Doktor Stejskal'in hususi usulü dairesinde genç hayvanlardan istihsal edilen ve Biocel tâbir edilen gençleştirici cevher şimdi, Pembe rengindeki TOKALON kremi terkibinde mevcuttur. Yalnız geceleri yatmadan evvel tatbik edeceğiniz bu krem, uykunuz esnasında cildinizi besler ve gençleştirir.

Yüzün zayıflamış adalelerini kuvvetlendirir. Sabahları, beyaz rengindeki (Yağsız) TOKALON kremini kullanınız. Münbasıt mesamatı sıklaştırır ve siyah benleri giderir. Bu kerm beyazlatıcı, besleyici ve mukavvidir. Bu yeni gençleştirici tecrübeyi yapınız. Yüzünüzde hâsıl olacak şayanı hayret tebeddül, size mes'ut ve muvaffakıyetli bir istikbal temin edecektir.

ADEMİ İKTİDAR

Belgevşekliği, sinir zafiyetini giderir.

Adres : Galata Posta kutusu 1255

BUGÜN

Sinemacılık âleminde en büyük muvaffakiyeti kazanan:

İzmir Tayyare Sinemasıdır!

Bütün İzmir kibar âlemini sinesinde toplıyan bu lüks salonda daima

Senenin en güzel filmleri geçmektedir.

5 KURUŞ!

Beş kuruş nedir, değil mi?..

Bazan, sağlığımızın, neşemizin kurtarıcısıdır!

Beş kuruş, bir soğuk almanın korkunç akibetlerine mâni olabilir!

Beş kuruş, nezle, grip, sıtma, ateşleri içinde günlerce yataklarda sayıklamaktan bizi kurtarabilir!

Bunun için, evinizde, daima, tertemiz zarflar içinde beşer kuruşa satılan:

E. NEŞET Kininlerinden bulundurunuz!

Deposu : İstanbul, Ankara caddesi, No. 88.

Romatizma

Ve siyatik ağrılarına

PİMANOL

Emsalsiz ilâçtır. Vücudunuzu üşüterek arkanızda ve sair yerlerinizde hissettiğiniz ağrı ve sızıları [Pimanol] sürünce derhal geçirirsiniz. Vücudu kızdırır. Soğuğun ciğerlere işlemesine, zatülcenp ve zatürrienin başlamasına mâni olur.

Yıl 13 — Cumartesi, 28 *Kânunuevvel 1935 — Sayı* 103

Müessisleri :

Yusuf Ziya Ortac — Orhan Seyfi Orhon

ABONE : Türkiye için, yıllığı 500, altı aylığı 250, üç aylığı 125 kuruş

ECNEBİ : Seneliği 1000, altı aylığı 500, üç aylığı 250 kuruş

ADRES : İstanbul, Ankara caddesi, AKBABA

Telefon : 22129 Sayısı 10 Kuruş

ALATURKA MUSİKİ

Alaturka musikinin ne halde olduğunu anlamak ister misiniz? Şu haber kâfi, sanırım:

— Münir Nureddin Cavaya konser vermeğe gitmiş!

Hani, bilirsiniz ya, Bekri Mustafa Ayasofyaya imam olmuş, bir cenazede telkin veriyormuş, mezarın başına gidip demiş ki:

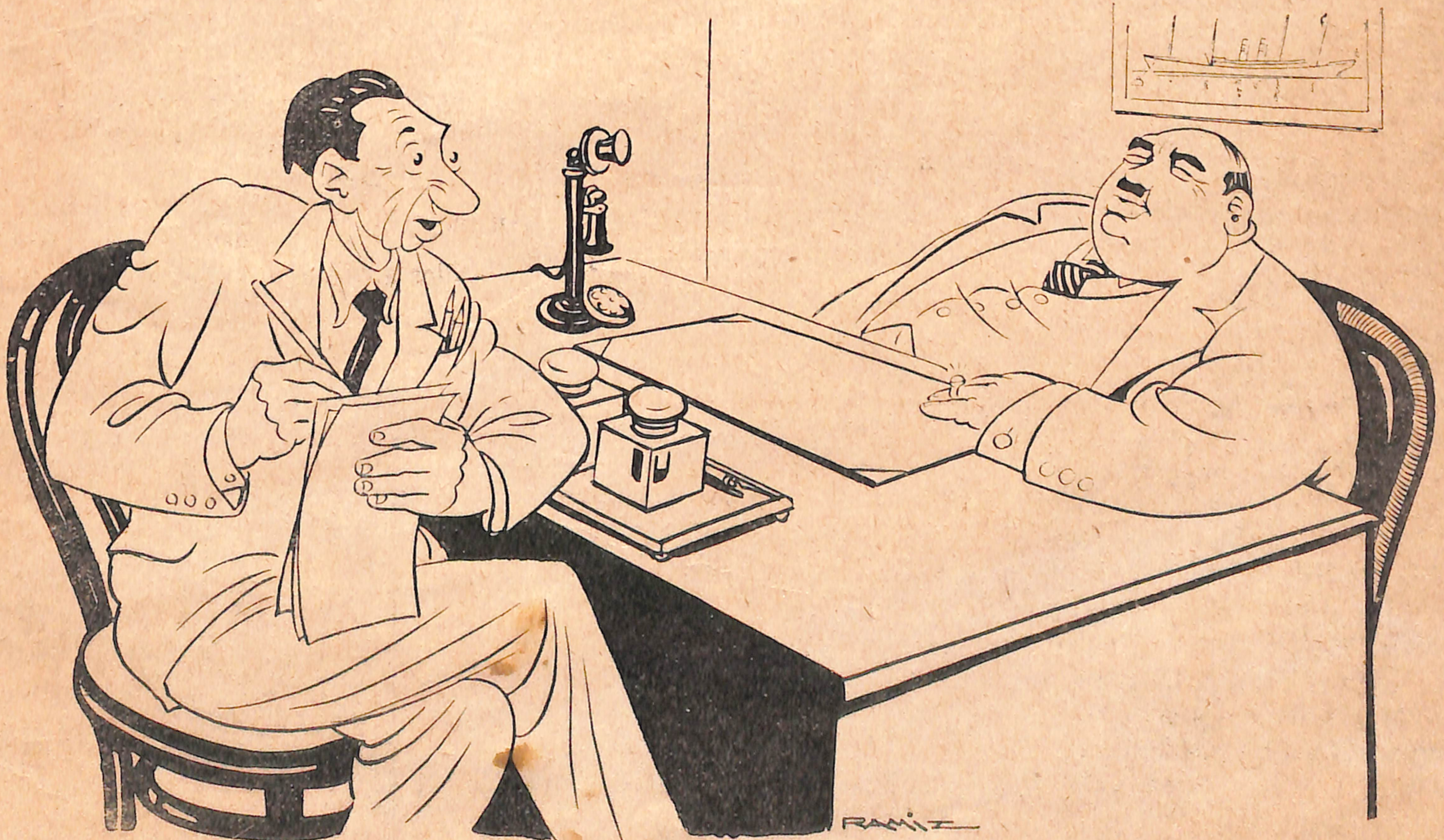
— Ey Filân ibni filân! Sana öbür dünyada ne var? diye sorarlarsa, Bekri Mustafa Ayasofyaya imam oldu, de, alt tarafını anlarlar.

Alaturkanın en meşhur sanatkârı Münir Nureddinin Cavaya gidişinden de onun aramızdaki mevkii anlaşılıyor. Allah selâmet versin, bu delikanlı, alaturkayı canlandırmaya çok çalıştı. Smokinle sahneye çıktı, ayakta şarkı söyledi, elini şakağına koymadı, ağzını burnunu çarpıtmadı; medetleri, heyheyleri kısa kesti.. Fakat, ne yaptıysa olmadı, ehlihu, mahallihu derler. Nihayet o da yerini buldu. Alaturka musiki fes gibi, sarık gibi, hacıyağı gibi müstemleke malıdır. Müşterilerini oralarda aramalı. Eğer Münir Nureddin işini bilirse bu musiki ile bütün şarkı baştanbaşa dolaşabilir: Cavadan Efganistana geçsin, Efganistandan Hindistana atlasın, oradan Buharaya dönsün. Hiç durmasın, o, ahlar, oflar, medetlerle bütün müslüman memleketlerini dolaşsın!

Uyuyan şarkın böyle ninniye hâlâ ihtiyacı var!

Orhan Seyfi

Deniz Yolları Müdüriyetinde:

Gazeteci — **Yeni bir kaza var mı Bayım?!**

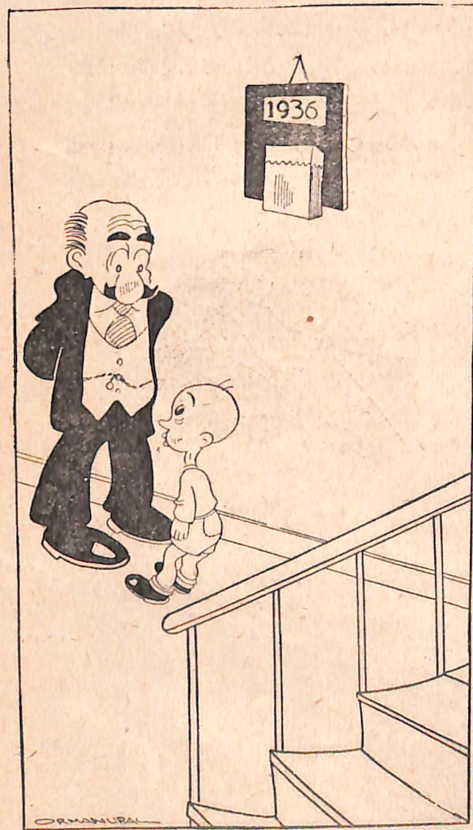
1936
Yılında Neler olacak?

(Akbaba) falcısı 1936 senesinin zayiçesine baktı. Bu yeni yıl içinde neler olacağını yüzde yüz kat'iyyetle size haber veriyor:

1 — Bu yılın ilk yarısında harp tehlikesi çok fazla arttıktan sonra tekrar sulh ümitleri belirmeğe başlıyacak. Fakat birinci yarısı biter bitmez harp tehlikesi yeniden baş gösterecek, ve yılın sonlarına doğru yeniden sulh ümitleri canlanacaktır.

2 — İtalyanlar Habeşlileri püskürmekte, Habeşliler de Aduvaya doğru yürümekte devam edecekler. Fakat Habeşliler Aduvayı alamıyacaklar, İtalyanalr da, bir karış fazla ilerliyemiyecekler.

3 — Petrol kaçakçılığı çok fazla artacak. Uluslar Kurumundan bazı devletler, bazı devletleri İtalyaya petrol kaçakçılığı yapmakla itham edecekler. Bu meselenin tetkiki için Uluslar Kurumunda bir tahkik heyeti teşkil edilecek, ve bu meselenin tahkiki sene sonuna kadar sürecektir.

— Baba, 1936 da kıyamet kopacakmış, doğru mu?..

— Evet yavrum, kadınların yeni moda mevsimi başlıyacak!

4 — Bu sene Musolini 28 nutuk söyliyecektir. Bunlardan 21 i şiddetli, harpçuyane, 7 si de sulhperverane olacaktır.

5 — Habeş imparatoru Uluslar Kurumuna harbe mâni olması için on sekiz defa daha müracaat edecek, fakat Uluslar Kurumu İtalya ile Habeş arasında resmen harp ilân edilmiş olmadığı için buna mâni olmaya imkân bulamıyacaktır.

6 — M. Hitler Almanların lüzumsuz yere kalori sarfetmemeleri için günde yüz kelimeden fazla söylemelerini menedecektir. Yüz kelimdn fazla söyliyenler vergiye tâbi tutulacaktır.

7 — Yunanistanda tekrar intihabat yapılacak, bu sefer de Venizelosçular ekseriyeti kazanacaklar. Çumhuriyetçilerle kral taraftarları birleşerek Venizelosu memlekete sokmamaya çalışacaklar, amma, neticede kral, reisicümhur seçilerek, Venizelosun riyasetinde bir kabine teşkil edilecek ve bu kabinede Kondilis harbiye nazırı olacaktır.

8 — İtalyan tayyareleri tarafından bombardıman edilen Habeş köylerinde toprakların eşilmesinden mütevellit büyük bir bolluk olacak, ve bu suretle harp tayyarelerinin ziraatte kullanılması meselesi ortaya çıkacaktır.

9 — Gandi, İngilizlere gücenip sene başında tekrar oruca başlıyacak, fakat sene sonuna doğru hükûmetin tekliflerini kısmen kabul etmesinden dolayı orucunu bozacaktır.

10 — İstanbuldaki gazeteler bazı tifo vakalarından bahsedeceklerse de sıhhiye müdürlüğü bunu kat'iyyen tekzip edecektir.

11 — Adalara su getirilmesi meselesinde her türlü hazırlıklar bitmiş olacak, yalnız suyun gelmesi gene gelecek seneye kalacaktır.

— Bayramlıkların hazır mı?

— Hazır değil amma, eve gidince karım meydana çıkarır!

12 — Yahya Kemal yeni bir kıta yazmıya başlıyacak, fakat dördüncü mısraını bitirmeden 1937 senesi girecektir.

13 — Son Posta idare memuru Bay Halil Lûtfi Nasılsa dalgınlıkla yirmi beş kuruş yerine bir lira verdiğini söyliyerek mütecasirinin yakalanıp parasının iade edilmesi için polise müracaat edecek, kendisile alışveriş edenlerin cümlesi sorguya çekileceği sırada hayır sahiplerinden biri tarafından kendisine yetmiş beş kuruş hediye edilerek mesele kapanacaktır.

14 — Almanyadan çıkarılan Yahudiler gittikleri yerlerde o kadar para kazanacaklar, o kadar zengin olacaklar ki, Almanya: (Aman, tekrar bize gelin!) diye yalvarmaya başlıyacaktır.

15 — Bütün kelimelerin Türk aslından geldiğini öğrenen Besim Atalay öz türkçe kelimeleri bırakarak tekrar medrese dilile yazıp konuşmaya başlıyacaktır.

16 — Nazım Hikmet komünist fikirlerini büsbütün terkederek ticarete merak saracak, Beyoğlundaki İpekçi Kardeşler mağazasına direktör olacaktır.

Yeni âdetlerden :

Nişan ve Nişanlılık!

«A. B. rumuzu ile benden, akıl soran okuyucuma.»

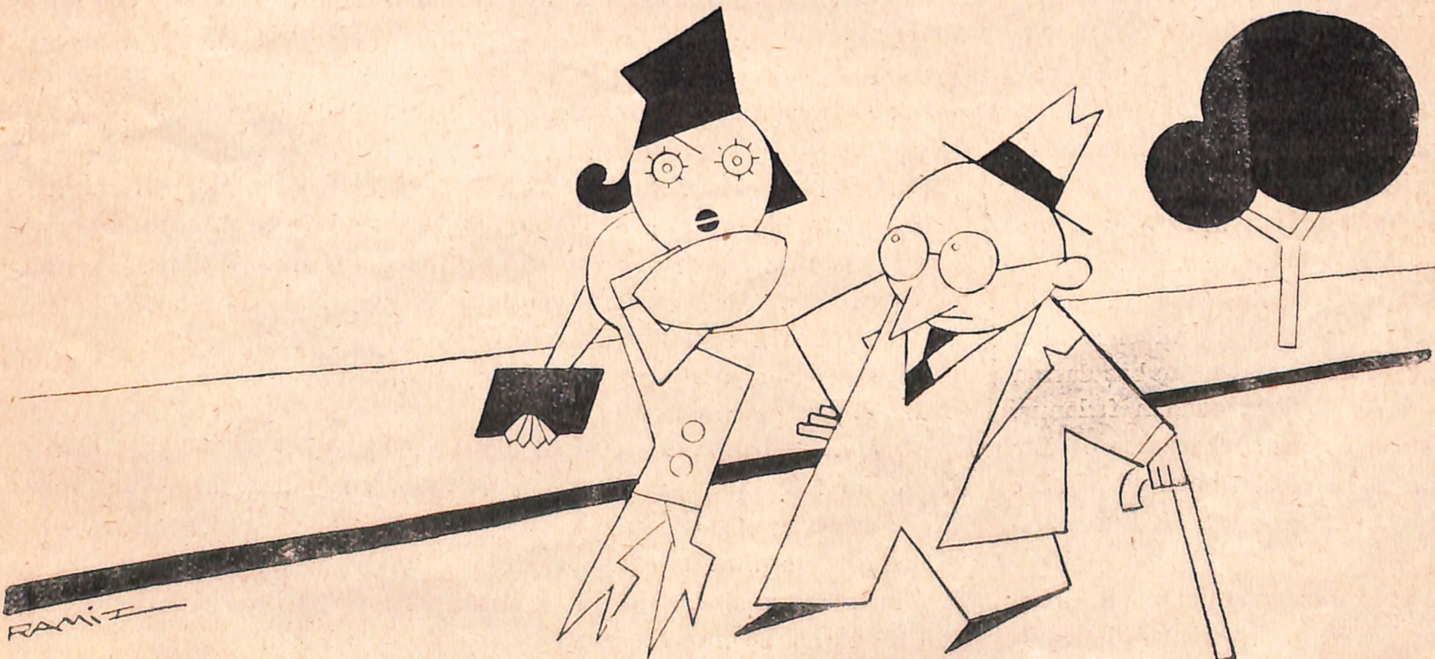
Mektubunuzu okudum. Diyorsunuz ki: «Artık evlenmek çağına girdim. Ailem benim mürüvvetimi görmek istiyor. Doğrusunu isterseniz bunu görmek benim için de pek fena olmıyacak. Fakat neticeden korkuyorum. Kendimi methetmek gibi olmasın iyi ahlâklı bir delikanlıyım. Oldukça yakışıklıyım. Tanıdığım kızlar biraz fazla utangaç ve cesaretsiz olmamdan başka bir kusurum bulunmadığını söylüyorlar. Dünyalık cihetine gelince, bir bankada memurum. Bilirsiniz ya bankanın hademesi bile başka dairelerin otuz senelik bir kıdemli kâtibi kadar aylık alır. Hademe için böyle olunca benim gibi yirmi beş yaşında lise mezunu okur yazar bir memurun ne alacağını tahmin edersiniz. Fazla olarak peder de sağ. Hafazanallah kendine bir gün Allah emri de olsa bırakacağı bir kaç parça emlâk bugün bana yapmakta olduğu para yardımını aratmıyacak raddededir. Görüyorsunuz ki evlenmek benim için pek hesapsız bir hareket olmıyacak. Yalnız ya alacağım kızı seçmekte bir hata edersem yanarım, diye korkuyorum. Bu noktada beni tenvir ederseniz size minnettar olurum.»

Estağfurullah çocuğum. Yeni gençlere yol göstermek biz ihtiyarlar için bir vazifedir. Ancak şunu üzülerek ve sıkılarak itiraf edeyim ki bizim neslin en tecrübelisi ve gözü açığı sizin neslin en toyu kadar kadın görmemiş ve tanımamıştır.

Biz mahallemizdeki kadınları ancak bize misafir geldikleri zaman; tavanlarımıza ve kapılarımızı daha evvel burgu ile açtığımız deliklerden seyrederdik.

Sevişmelerimiz karşıdan karşıya olur; bu mesafeden seslenmek muvafık olmadığı ve bizi «muhadderatın namusuna tecavüz ediyor» diye mahalleliden dayak yemek tehlikesine maruz bıraktığı için pandomima oynar gibi işaretlerle konuşurduk. Fesi öne, arkayağ sağa sola giymenin, tepesini, yahut kenarını bastırmanın ayrı ayrı manaları vardı. O tersine çevrilmiş ve sapı dibinden büyümüş bir kırmızı saksıya benziyen basit başlığa bu kadar şeyler söyletmek bize çaresizliğin ilham ettiği bir icattı. Çiçeklerin cinsi, mendillerin rengi, başın, kolun, elin, parmağın hareketleri gene ayrı ayrı manalara delâlet ederdi.

Bu lisan gerçi «seni ısırmak istiyorum», «sapan taşına name bağlayıp bahçene atacağım», «sakallının evde olmadığı bir gece beni eve alır mısın?» gibi en ehemmiyetli aşk vakalarına ait manaları anlatırdı amma iki insanın iyice tanışıp anlaşması için kâfi derecede mütekâmil bir dil sayılamazdı. Bir randevuya gidileceği vakit gece yarısı beklenir, kümesin sokağa açılan kapısından samanlara, tavuk pisliklerine sürtünüp bulanarak bahçeye, bahçede odunluk kapısından taşlığa girilir; ayaklarınız merdivenleri gıcırdatmasın diye tahtalara sevgiliniz tarafından su serpilir, yukarıdaki odaya bu şekilde çıkılırdı. Maamafih orada da çok kere dışarıdan ışık görülmesin diye lâm-

— **Kocacığım, tayyarenin büyük ikramiyesi sana çıksa ahlâkını değiştirir misin?**
— **Ne söylüyorsun, seni bile değiştiririm!**

bayı söndürmek, duvarların arasından ses işitilmesin diye gene işaretle konuşmak icap ederdi.

Evleneceğimiz zaman akrabalar, yahut komşular çarşaflarını giyip görücü çıkarlardı. Siz neticeyi evde bekler ve müstakbel eşinizi onların tariflerile tanırdınız: «boyda boy, saçta saç, gözde göz. Allah için hiç bir kusuru yok tazenin.»

Gerçi bu tariflerin kızın kör, kel, cüce olmadığını temin etmek gibi bir meziyeti vardı. Fakat gene de eşinizi size lâyıkile tanıtmış olmazdı.

Düğün gecesi analar «ya oğlan duvağı açınca kızı beğenmezse..» diye korkusundan bayılırdı.

Fakat biz çok kere evde çamaşır yıkamağa, kurşun dökmeğe gelen kadınlardan başka kadın tanımamış olduğumuz ve senelerce beklemekten gözümüz dönmüş bulunduğu için piyangodan bahtımıza ne çıkarsa çıksın hoş görür, «buna da şükür» derdik.

Eski paşalardan birinin Arabistandan getirttiği cifir mütehassısı hacıbabanın hikâyesini bilmem bilir misiniz?

Paşa Hacıbabanın ilmine hayran, kerametine kani «dile benden ne dilersin» demiş.

Vakit gece, Hacıbaba evinden ayrılalı yıl olmuş. Biraz geveledikten sonra: «Sayende yemek bol, odan sıcak ve lâkin yatak soğuk demiş».

Paşa ferasetli adam, derhal işi anlamış ve kâhya kadına bir işaret çakmış.

Biraz sonra haremdeki cariyelerden birini Hacının yatağını ısıtmak vazifesile odasına getirmişler... Öteki cariyeler sofaya üşüşmüşler, merakla neticeyi beklerlermiş...

Kızcağız Hacıbabanın artık sakalından mı, renginden mi nesinden korktu ise korkmuş ve saç baş darma dağın bağıra çığıra odadan fırlamış, cariyelerin arasına karışmış... Bir yandan da Hacıbaba boru gibi sesile: «Elimdat... Elimdat...» diye bağırırmış.

Kâhya kadın yatağından fırlamış, sofaya koşarak: «Hacı efendi ne oldun? Bağıracağına anlat ta anlıyalım» demiş. Hacı:

— Kaçtı... Rızaulllah taalâ... Tut getir, diye yaygaraya devam eder.

Kâhya kadın tutup getirecek; fakat uyku sersemi, bu münasebetsizliği yapan cariyenin hangisi olduğunu hatırlıyamıyor.

— Hangisi Hacı, hangisi, demiş.

Hacının trahomlu gözlerinin zaten çehreleri seçtiği: yok

— Hangisi olursa olsun... diye bağırmış.

Biz de o zamanlar tıpkı bu Hacıbaba vaziyetinde idik. İnce eleyip sık dokumağa vaktimiz yoktu.

*

Bu anlattıklarıma göre siz gençlerin biz ihtiyarlardan nasihat beklemeniz boştur. Maamafih mademki kapımı çalmış bulundunuz; sizi boş döndürmeyeyim: Zamanımızda bir erkeğin almak istediği kadını tanıması çok kolaydır.

Meselâ vücudunu tanımak istiyorsanız koltuğunuza bir mayo sıkıştırıp plâja gidersiniz. Kolunu, bacağını, belini, kalçasını ve sairesini dilediğiniz gibi ölçüp biçersiniz. Vücudunda kaç ben varsa sayarsınız. Cildini Allahın yarattığı renkte, hilesiz hurdasız görürsünüz.

Terbiye, mizaç ve ahlâkına gelince, bunu anlamak için de bir zaman nişanlanıverirsiniz.

Nişanlılık iki türlüdür. Biri gayri resmîdir. Nişanlı olduğunuzu yalnız ahbaplarınız bilir, bir de meselâ uzak bir yerde gezerken son vapuru kaçırıp ta otele filân gitmek mecburiyetinde kalırsanız bunu otelciye haber verirsiniz.

İkincisi resmîdir ve hediyesi sizin için bir çift yüzükten ibarettir. Kız tarafı da eşe ahbaba karşı küçük düşmemek için haline göre evde, yahut otelde bir ufak danslı çay yapar.

Nişanlılık bir imtihan daha doğrusu bir nevi evlilik stajıdır. Lüzum ve ihtiyaca göre iki haftadan iki seneye kadar devam ettirilebilir.

Bu müddet içinde iki taraf ta birbirini lâyıkile tanır ve dediğim gibi bir evlilik stajı geçirir.

Cemiyet nişanlılara, evlât ve ahfat yetiştirmek hakkından başka, evliliğin bütün haklarını tanımıştır.

İstediğiniz yerde gezer, istediğiniz gibi konuşur, kâh âşikane lâtifeler yapar, kâh şakadan veya sahiden darılır ve barışırsınız. Nişanlınız fakir bir ailenin kızı bile olsa bu insanlar size şimdiden kendilerini küçük düşürmek istemiyecekleri için icabında satarlar savarlar, size ve arkadaşlarınıza ziyafet sofraları, gece kalacaksanız temiz yatak odaları hazırlarlar. Gerçi sizin de giderken bir kutu şeker götürmek, yahut bir yere gidildiği zaman araba, sandal, gazino masraflarını ödemek gibi mükellefyietleriniz varsa da bunlar cemiyet hayatının önüne geçilemez zaruretleridir.

Düşününüz ki iki saat vakit geçirmek için en kötü bir bara gitmek, en kötü bir artistle bir iki dansetmek isterseniz en aşağı sekiz on lirayı, hattâ daha ziyadesini gözden çıkarmağa mecbursunuz. Halbuki elinize inci gibi bir aile kızı teslim edilmiş, kedi ibrişim yumağile oynar gibi aylarca, senelerce oynamak hakkı verilmiştir. Fazla olarak bu zaman kızın en iyi zamanı, acısını katî nikâhınızın kıyılacağı mesut günden sonra ziyadesile çıkarmak üzere her kaprisinize güler yüzle, tatlı dille mukabele ettiği zamandır. Böylesine arasıra yapılan sekiz on lira masraflar azdır bile.

Yeni nişanlılık insaniyetin en güzel bir icadıdır.

Evimize bir radyo alacağımız zaman hiç olmazsa sesini, parazitini, filânını bir hafta tecrübe ediyoruz. Hayat müddetince yuvamızda terennüm edecek arkadaşı neye bir kaç ay tecrübe etmiyelim. Gerçi parazitler katî alım satım muamelesi yapıldıktan sonra da türeyebilir amma bu artık şans meselesidir.

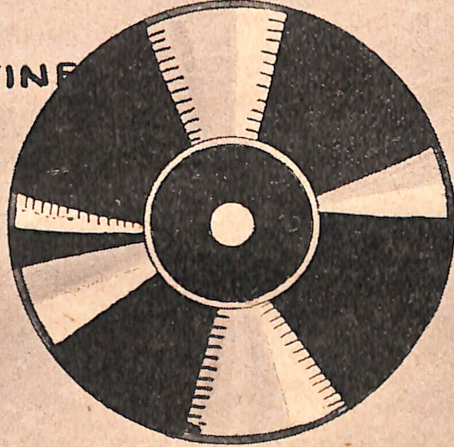
Ticarette muhayyer mal vermek usulü nasıl malın sürümünü arttırıyorsa izdivaç pazarında da bu usul kadının sürümünü öyle arttırmıştır.

Tecrübe müddetinden sonra baktınız ki nişanlınızın bir kusuru var, yahut sizi bütün hayatınız müddetince oyalıyacak kadar cazibesi yok, gürültüsüz patırtısız yüzükleri iade eder ve içlerindeki yazıyı kazıtıp yerine başka bir isim ve tarih kazdırarak bir başkasına verirsiniz. Bu iş bu kadar kolayken, bizim gibi ihtiyarlardan ne diye nasihat istediğinizi aklıma sığdıramadığımı bir daha tekrar eder ve size muvaffakiyetler dilerim çocuğum.

Akıl hocası

ORHAN URAL

Yılbaşı hediyeleri!

Neyzen Tevfik
Neler anlatıyor!

Neyzen Tevfikle mülâkat

Geçen gün idarede otururken paldır küldür Neyzen Tevfik geldi. Saçları dağınık, üstbaş perişan belde ney, elde mey, baş koltuğa kuruldu.

— Niye geldim, biliyor musunuz çocuklar? Benimle mülâkat yapmanız için geldim. Amma, diyeceksiniz ki mülâkat için bizim sana gelmemiz gerekti. Zarar yok. Dağ yürümezse aptal yürür, derler, Şimdi sorun bana soracağınızı...

Ceplerini karıştırdı. Her cebine kolu dirseğine kadar giriyordu. Uçları düğümlü bezler, kâğıt parçaları, portakal kabukları, fıstık, üzüm, zeytin taneleri çıkardı.

Bir küfür savurdu.

— Hay dinini.. Cep değil, sanki Ahmet Mithat Efendinin kırk am-

— Ne arıyorsun?

— Hah, buldum.. Al şu 25 i de bana küçük bir şişe rakı aldır.. Bir de portakal söyle...

Belinden iki parça ney çıkardı. Koltuğun kenarına koydu.

— Vallahi çocuklar, berhurdar olun, beni ihya ediyorsunuz, her hafta 10 kuruşu verip bir Akbaba alıyorum. Kendi kendime:

— Ulan Tevfik, diyorum, bu da senin son hovardalığın olsun! Bütün yazıları zevkle adetâ içe içe okuyorum, daha doğrusu okuya okuya içiyorum. Bir (Akbaba) beni mestediyor. Dünyada bu kadar ucuza bu derece keyifli sarhoşluk olur mu be?

Rakı geldi. Neyzen Tevfik sordu:

— Hani, bunun mantarı?

— Bizde mantar yok Tevfikciğim!

— Mantar değil taş atın be.. Böylesine ben bağrımı açarım.

Bahsi değiştirmek için:

— Ne yapıyorsun bakalım?

— Ne yapacağım, yiyip içip sızıyorum!

— Bu kadar mı?

Kızdı.

— Ya, öteki dinine yandıklarım ne yapıyor sanki.. Onlar da yiyip içtikten sonra daha iyi bir halt mı ediyorlar?

Yüksek sesle bağırdı:

— Yaz... İşte sana son kıtam ve en doğru tercümei halim:

Borç gö... akıyor, lûtfu kerem ağzımdan,
Menbaı mansabını anlamıyan bir lâğımım.
Bir elim ağzımı tutsa, bir elim de ki...
Birleşirdi o zaman belki sürurumla gamım.

Bu aralık ressam Ramiz içeri girdi. Neyzen bir gözünü kırparak sordu:

— Bu kim?

— Ressam Ramiz!

— Vay sen misin o... Hay ellerin dert görmesin yavrum!

Ramiz gülüyordu..

— Bana bir çay söyleyin çocuklar!

— Rakı ile mi içeceksin?

— Evvet... Korkmayın, dünyadaki bütün münebbihleri karıştırıp içsem benim gene, mütenebbih olmama imkân yoktur. Canına yandığım, Tanrı beni öyle bir çamurdan yaratmış ki istediğin kadar su kat, çeksin... Fakat güneşe, ziyaya, nura tahammülüm yok. Çatır çatır çatlarım.

Bahsi değiştirmek istedim:

— Mehmet Akiften haberin var mı?

Bir küfür savurdu.

— Bahsetme şu heriften.. Allah bin türlü belâsını versin. Sürüm sürüm süründürsün...

Bir kaç kantarlı küfürden sonra:

— Zaten sürünüyor ya...

— Ne o, pek severdin!

— Onun için sövüyorum ya işte.. İncir çekirdeğini doldurmaz bir sebepten defolup gitti, beni burada hasret ateşile çayır çayır yakıyor.

Muhabbetin bu acayip tecellisinden şaşırarak sustuk. Neyzen bir taraftan çay, bir taraftan da yudum yudum rakı içiyordu. Onu bu halde gördükten sonra şu beytinin ne kadar doğru olduğunu daha iyi anladım:

«Bir hazakatzedeyim miyde mi tıp tepti benim,
Bin katır tepse yıkılmazdı bu sağlam bedenim.»

Muallimler albümünden:

Şair Ahmet Kudsi

Bir aralık neyini alıp biraz üfledi.

— Yazıyor musun Neyzen?

— Ne yazısı?. Ülen siz beni adetâ okur yazar mı sayıyorsunuz. Ben sık sık, ney üfler, arasıra da kızıp vezinli, kafiyeli söverim, işte o kadar... Benim edebiyatla alâkam hilâfı edep işlerden dolayıdır. Yoksa ne edibim, ne de müeddebim, hattâ tedip edilemiyeceğime bile kanaatim var. Çünkü edilebilseydim Mazhar Osman ederdi.

— Doktor ne âlemde?

— Yüzünü görmiyene ne mutlu? Tanrım benden ırak etsin.

— Doktoru severdin ya..

— Gene severim!

— Bu da mı muhabbetten?

— Elbette.. Ben onu nasıl görürüm. Ya hastalanır, yahut sapıtır, o zaman buluşuruz. Sıhhatim, aklım yerinde oldu mu, ne benim onu görmeğe ihtiyacım vardır, ne onun beni!

Kalktı, bütün hırdavatı cebine, şişeyi koynuna, neyi de beline soktuktan sonra Füzulînin şu beytini okuyarak bize veda etti:

Ben ana fitne o bana âfet
Müteneffir ben ondan, o benden
Ben ana gussa o bana mihnet
Mütenekkir ben ondan, o benden!»

Fiske

Bayram Tebrikleri

Bir bildirik

Deniz Yolları İşletme Müdürlüğünden:

Bayram münasebetile dairemiz kapalı bulunacağından direktör Bay Sadeddinle bayramlaşmak istiyenlerin bayramın birinci, ikinci, üçüncü günleri Yemiş iskelesinde Pandelinin lokantasında sayın direktörü ziyaret etmeleri ilân olunur.

*

Bayramda

Bürhan Cahit hizmetçiye:

— Mari, gelenleri içeri almadan evvel niçin geldiklerini sor. Yılbaşı tebrikine gelen kibar insanları salona al, bayram tebrikine gelenlere de benim için evde yok, dersin.

*

Bayram tebriki

Son Posta gazetesinden:

Tu'um haftası hatırasına hürmeten idare direktörümüz Bay Halil Lûtfi bayram günleri ziyaretcilere kahve ve şeker vermeği kaldırmıştır. Kahve tiryakilerinin ziyaretten evvel kahvelerini içmeleri, şekere düşkün onların da gazetemiz de ilânı olan şekercilerden yiyecekleri şekeri beraber alıp getirmeleri ilân olunur.

Hamiş: Kahve ve şekerini beraber getirenlere hizmetçi kız cüz'î bir bahşiş mukabilinde kahve pişirebilecektir.

*

Yılbaşı

— Ali Naciye yılbaşı tebrikine gidelim mi?

— Gidelim amma, zamanı gelmedi.

— Neden?

— Daha kânunusanideyiz, mart dokuzuna çok var!

*

Ankarada

— Osmanzade Bay Hamdiye bayram tebrikine gidecek misin?

— Gideceğim.

— Kaçta?

— Ayol, sen Ankaraya yeni geldin galiba, acemisin?

— Nereden anladın?

— Osmanzadeye kaçta gidilir, tam on ikide!

— Neye on ikide gidilir.

— Yemek zamanıdır da ondan!

Gazeteciler arasında

— Bizim istihbarat şefine bayram tebrikine gidelim. Oğlan yeni evlendi, hatırı hoş olur.

— Yılbaşı tebriki de lâzım değil mi?

— Öyle ise ayın birinde, yahut ikisinde gideriz, ikisini bir çırpıda çıkarmış oluruz.

— Ayın birinde, ikisinde olmaz. Ya aybaşından evvel gitmeli, ya ayın on beşine doğru.

— Neden?

— Ayın birinde, ikisinde olursa ev sahibi kira istemeğe geldi diye kapıyı açmaz!

— Bir kaç gün sonra otuz altıya giriyoruz..

— Aman hemşire o kadar oldukmu?!

Yılbaşı gecesinde:

— Neden kendine bir kavalye seçmemiş?
— Piyango çekildikten sonra seçecekmiş!

BAYRAM TOPU

Hacı Dehhaş Efendi hazretleri, Boğazın mavi sularına bakan penceresine kurulmuş, elinde doksan dokuzlu kehribar tesbih, hem çekiyor, hem düşünüyordu:

Bunca yaş yaşamış, nice nice büyük memuriyetlerde bulunmuş, saç sakal ağartmıştı. Yalısında, büyüyüp yetişen, yetişip genişen nice cariyeler, şimdi gözünün önünden geçiyordu: İşte Mehrüba.. O ne yosma, o ne yumuk, o ne fettan şeydi: Bahar güneşi gibi pırıl pırıl saçları, mine çiçeği gibi mavi gözleri, hele gül yaprağı gibi pembe beyaz tenile bir içim su, hem de şöyle bir su değil, âbı hayattı!

Hacı Dehhaş efendi hazretlerinin, şimdi süzülen nazarları önünden bir güzeller alayı geçiyordu: İşte Mehpare: Hakikaten bir ay parçası!.. İşte Dürdane: Hakikaten bir inci!.. İşte Suzudil: Hakikaten gönüller yakıcı bir âfet!

Hacı Dehhaş Efendi, solgun dudaklarını hafif bir şapırtı ile kımıldatarak yutgundu: Bütün bu güzellerin az çok tatlarına bakmış, felekten kâm almış bir bahtiyardı.

Fakat şu Cilveker haspasını bir türlü ele avuca geçiremiyordu.. Ele avuca geçiremedikçe de, ihtiyar kalbinde en genç arzular tutuşuyordu…

Şimdi Cilveker, onun nazarında, avucundan geçmiş bütün eski hazinelere meydan okuyan bir güzellik abidesiydi..

Hacı Dehhaş Efendi hazretleri, oturduğu kanapede doğruldu ve bağdaş kurdu.. Kendi kendine mırıldanıyordu:

— Bre yosma.. Akçe dersen, emreyle: Sana atlas keseler dolu altın vereyim!.. Cevher dersen, ferman buyur: Sana kadife mahfazalar derununda yakutlar, zümrütler, şehdaneler alayım!.. Niçin benden dameni iltifatını çekersin.. Niçin beni üzersin.. Niçin bana câmı visalini sunmazsın!..

Geniş kapı üstündeki kadife perde, çapkın bir kahkaha ile fıkırdadı..

— Kimdir o?..

Ses yok…

— Kimdir o?.. diyorum..

Hacı Dehhaş Efendi hazretleri yerinden fırlamıştı.. Perdeye doğru koştu, açtı ve titrek, kıllı ellerile, beyaz, körpe bir bilek yakaladı..

— Vay, sensin ha… Gidi çapkın… Gidi gönlümdeki yosma!..

Hacı Dehhaş Efendi, bu beyaz bir bahar dalı kadar taze bileği tutmuş, soluyan göğsüne doğru çekiyordu.

Cilveker, bu ihtiyar pençe içinde çırpınıyor, kurtulmaya çalışıyordu:

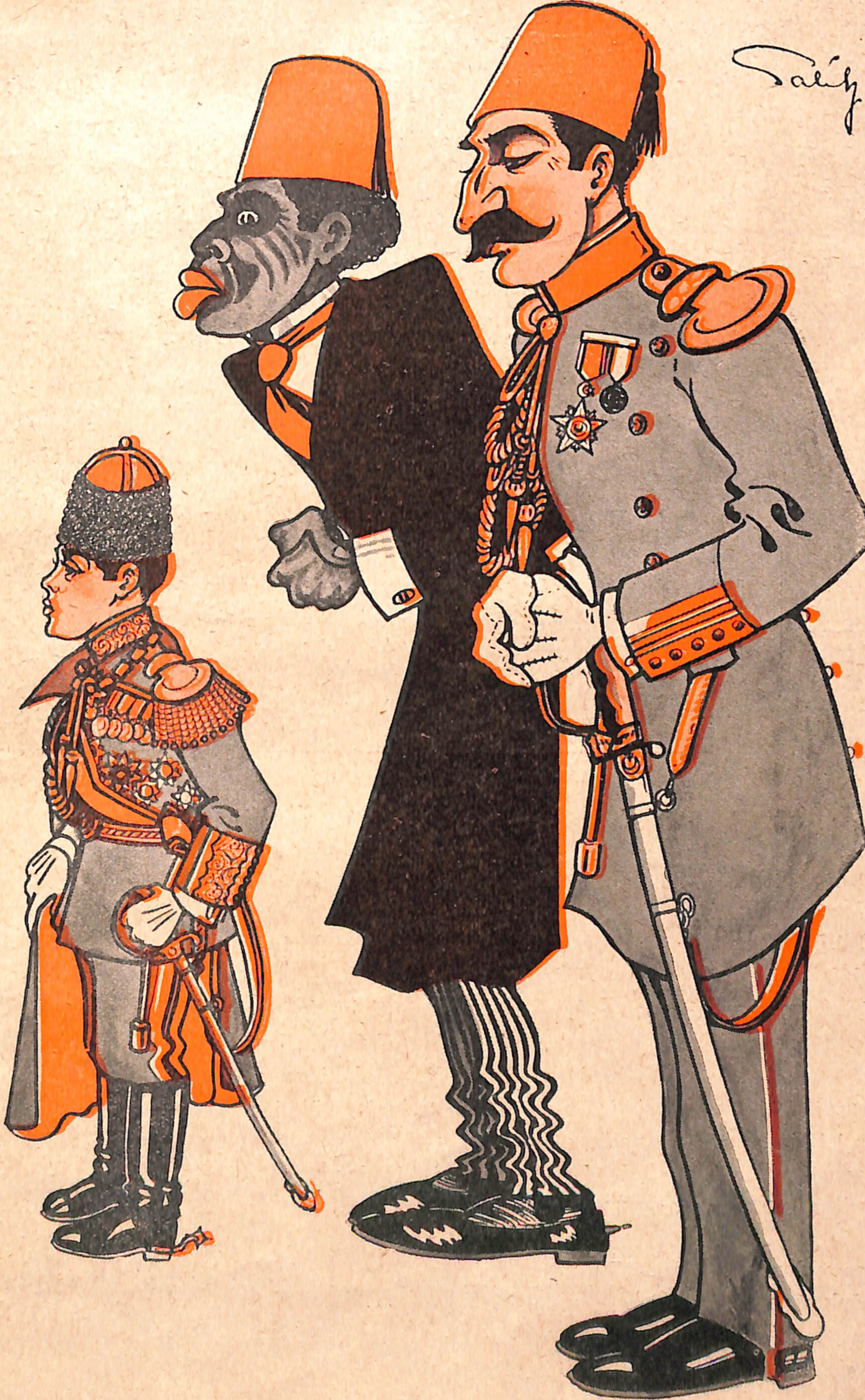
— Bırakınız beni.. Bırakınız diyorum.. Şimdi yangın var diye bağırırım…

— Bağır fettane.. Bağır!.. Yalan olmaz.. Elhak yangın var.. Aylardır ki ateşi aşkınla yanmaktayım…

— Bırak diyorum.. Bırak!..

— Son nefesimi veririm de seni yine vermem!

Tarihten çizgiler: 2

Şehzadei civanbaht!

— **Sulh kızı — Hain, sen de ötekiler gibi beni boş ümitlere düşürdükten sonra bırakıp gidiyorsun ha!**

Ve bu ihtiras boğuşması arasında, nasıl oldu bilmem, efendi hazretlerinin ayağı masaya takıldı, Cilveker kurtuldu ve yüz kiloluk iri vücut, konsolları, aynaları, tavanları sarsarak yere yuvarlandı!

*

Aşağıda, koca yalıyı sarsan bu zangırtı, ev halkını sevinç içinde bırakmıştı. Hanımefendi hazretleri, yeşil oyalı hotuzunu düzelterek ayağa kalktı:

— Haydi Bakalım çocuklar, dedi, bayram topu atıldı.. Yukarıya el öpmeğe çıkalım! **Çimdik**

*

Yeni yıl

— Hani bizim mahallede bir sarhoş vardı ya, her akşam karısile kavga ederdi.

— Tanıdım, şu kaynanasına dayak atan herif değil mi?

— Tam kendisi.. Geçenlerde az daha yangın çıkarıp mahalleyi yakıyordu. Sarhoşlukla mangalı devirmiş!

— Ey sonra?

— Artık bu sefer mutlaka deliğe tıkılır derken bir de yılbaşında herifi görmiyeyim mi? Yanımdaki masada içti, dansetti, sabaha kadar güldü, oynadı.

— Tabiî değil mi, birader, yıl uğursuzun!

*

Bir köpek kuyruğu on kuruş

Anadolu kahvelerinden birinde konuşuluyor:

— Gazetede ne havadis var?

— İstanbul belediyesi köpek kuyruğunu on kuruştan alıyormuş.

— Ne söylüyorsun, biz burada on kuruşa bir buçuk okkalık karaman kuyruğu alıyoruz. Ne ise halimizden şikâyet etmiyelim. Paramız yok amma her şey ucuz hamdolsun... Zavallı İstanbulun ne hale geldiğini anla ki bir köpek kuyruğunu on kuruşa yiyorlar.

*

İnsan nasıl çıldırır?

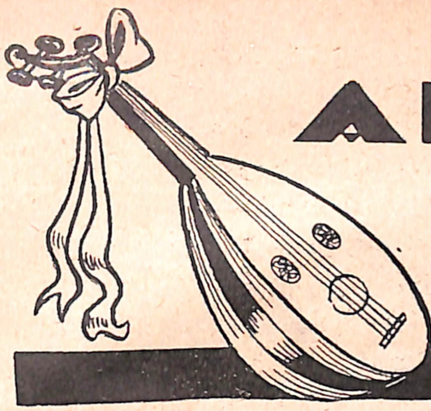
Profesör Dr. Fahreddin Kerim (deli, çılgın) kelimelerine düşmandır. Onun fikrince deliler, çılgınlar, mecnunlar birer sinir hastasıdır.

(Aydabir) in çıkacak sayısı için muhterem profesörle bir konuşma yaptık. Geçen Akbabada bunun ilânı vardı ve ilânı şöyle yazılmıştı:

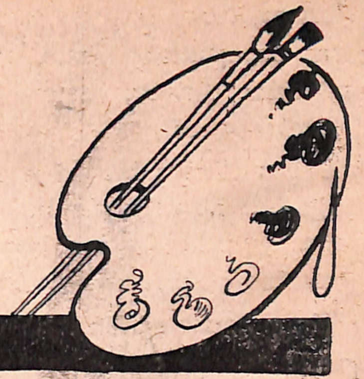
İnsan nasıl çıldırır?

Fahreddin Kerim, düşmanı olduğu bir kelimenin kendisile yapılan bir mülâkatta kullanıldığını görünce bize telefon etti:

— İnsan nasıl mı çıldırır? İşte böyle çıldırtacak şeyler yapılınca!..

AHRET DÖNÜŞÜ

Akbabanın romanı: 14

Yazan : **Ağustos böceği**

Ben:

— Vallahi efendim okumuşluğumuz yoktur ve lâkin çok merakım vardır... Sevabına öğretirsen bana şu gazeta okumayı sana çok dua ederim vallahi? dedim.

Nevbahar emsalsiz derecede iyi bir kızdır. Güldü ve «peki Ramazan ben sana hergün yarım saat ders vereyim» dedi.

Nevbahar o günden sonra bana hocalık etmeğe başladı.

O bir bahçe kanapesine oturuyor, ben eski mahalle mektebi usulü yerde yanına diz çöküyordum.

Mektepteki hocalarım bu Nevbahara bezneselerdi ben bu halde mi kalırdım?

Hocam anlatıyordu:

— Bu harfin adı H (aş) tır. Önüne A getirirsen ne olur?

— Aaaş olur efendim demek o ki bizim bildiğimiz ağaç böyle yazılır.

Hocanın ne tatlı gülmesi var.

— Öyle şey olur mu Ramazan? Aş demek yani «ha» demek... Ben önüne «a» yı getireceksin diye yanlış söyledim arkasına getireceksin.

— Önüne ayı mı getireceğim?!!!

Gene bir kahkaha:

— Ayı değil «a» yı yani a harfini... O zaman Hayı Ha diye okuyacaksın...

— Peki küçük hanım... Sen nasıl dersen öyle okurum; vallah ağaç dersen ağaç, ayı dersen ayı, Ha dersen ha... Kırmam efendim vallahi senin güzel hatırını...

Benim anlamıyormuşum gibi görünerek bu orta oyunu kolpolarını yapmaktan maksadım sırf Nevbaharı tatlı tatlı güldürmek ve derslerden sıkılmasına meydan vermemek... Çünkü sıkılırsa dersleri bırakmak tehlikesi var.

«Dersleri bırakırsa ne kaybedersin?» diyeceksiniz. Şimdilik onu size anlatmak güç. Yalnız şu kadar söyliyeyim ki çok kaybederim.

Ben yaşta, ben vaziyette adam tabiî Nevbahara sulanacak, yeşillenecek değil. Estağfurullah. Ben haddini bilen, başından büyük işlere karışmak gülünçlüğünden nefsini sakınan adamım.

Fakat dedim ya hayata yeni doğuyorum. Bu kızın yüzüne bakarken on beş yaşında yepyeni bir çocuğun güzel bir kız yüzüne bakarken duyduğu o emsalsiz tadı duyuyorum. Otuz seneye yakın bir zamandanberi kaybettiğim anlatılmaz genç duyguları tekrar geri dönüyor.

Sonra ressamım. Yani hayattan, saadetten olan bütün nasibini gözlerinden alan bir adamım.

Nevbaharın yüzü parlak renk, temiz ve yeni malzeme güzeli bir kız çocuğu yüzü olsaydı, elma renginde lop yanaklar, top bir burun, minimini bir pembe ağız, çukur çene, uzun kirpikler arasında altın yahut zümrüt gözlerle bir iri bonmarşe bebeğine benzeseydi alâkadar olmıyabilirdim. Fakat bu geçmeğe, yıpranmağa yüz tutmuş ihtiyar kız yüzüne hayat ve ıztırap öyle çizgiler çizmiş, öyle manalar koymuş ki anlatılmaz. Beni bahçede etrafımızda dolaşan başı boş eşeklerden pek farkı olmıyan kaba saba bir bahçıvan saydığı için hiç bir ihtiyata lüzum görmüyor, karşı karşıya gelen insanlar arasında takılması âdet olan maskeleri takmıyor, yüzünü daha doğrusu ruhsuz olduğu gibi gösteriyor. Bu ümit senelerini geçirmiş, kırda bir çukur içinde bitmiş bir çiçek gibi kendi kendine görülmeden, koklanmadan çürüyüp gitmeğe razı olmuş zavallı kızda ne buhranlar var. Evet Nevbaharın ümitleri var, ümitsizlikleri var, bir erkeği sevmek ihtiyacının tereddisile kedilere, köpeklere, çiçeklere yolunu sapıtmış hamleleri var. Sonra tahayyülleri, üzüntüleri, sebepsiz geçici hırçınlıkları, melâlleri var.

Beni etrafındaki eşyadan biri farzettiği için bu çeşitli ruh hareketleri dalga dalga gözlerinden, yanaklarının çizgilerinden, burununun kanatlarından, dudaklarının kıvrımlarından geçiyor, atıyor, göğsünde titremeler, sesinde pürüzler yapıyor.

Bir kediyi öpüşü, bir çiçeği dudaklarına sürüşü var ki senelerce sevdiği, beklediği erkeğe kendini veren kadının öpüşlerinden farksız...

Fakat o benim bunları yakaladığımı farketmiyor, hattâ bu jestlerin vehametini, manasını, hakikî kaynağını kendi de anlamıyor.

Gelelim şimdi Ramazan Ağanın hal ve ahvalinin beyanına:

Bu dediğim halleri bana bir şey söylemiyen manasız ve çirkin bir kızda görmüş olsaydım belki hiç farkında olmazdım, yahut olsam da büsbütün başka tarzda muhakeme ederdim. Fakat Nevbahar bence çok güzel ve manalı bir kızdı. Hani övez mi derler ne derler muşmulaya benziyen bir meyva vardır ki ancak biraz geçtikten sonra tatlanır. Nevbahar da o neviden bir mahlûktu. Onun hayatının hiç bir devrinde şimdiki kadar güzel olduğunu tahmin edemiyordum.

Nevbahar beni o kadar meşgul etmeğe başlamıştı ki buna utanmasam aşk derdim.

Cebbar Beyin başladığı resmi tashihe kalkışımın sebebi de buydu. Ge-

celeri uykum kaçıyordu. Bahçede biraz dolaştıktan sonra efendimin atelyesine giriyor, resmin üstündeki örtüyü açıyordum.

Doğru dürüst bir odun resmi çizmeğe bile eli yatmıyan bu adamın bu bahar gibi ince bir mahlûku maskara etmesine çıldırıyordum.

Kız o kadar gönlümün ve gözümün içinde idi ki gayri ihtiyarî fırçayı elime alıyor:

— Eşek! Nevbaharın yüzü senin kendi kızının at suratı mı ki bu haltı ettin, diye söyleniyor, Cebbar Beyin boyalarını Nevbaharın yüzüne bulaşmış bir kir gibi temizliyordum. Sonra gözlerini, yanaklarını hakikatte olduğu gibi yahut kendi kafamda gördüğüm gibi ışıklandırmağa, canlandırmağa başlıyordum.

Zaman oluyordu ki utana sıkıla resmin ötesini berisini öpüyordum. Dedim ya on altı yaşında mektep çocuğu gibi bir şey oldum.

*

Cebbar Beyin beni atelyede yakaladığı geceden iki gün sonra idi.

Bir zamandanberi beni ihmal etmeğe başlamış olan Nevbahara, korka korka yaklaştım. Alfabe kitabımı uzatarak:

— Be küçük hanım... Vardır burada bir kaç kelime, efendime soyleyim, domuzlanır mı domuzlanır... Okuyamam bir türlü... Söyle Allahını seversen bana, dedim.

Nevbahar bizi bir gören var mı, yok mu gibilerde etrafına baktı, sonra bana:

— Müsaade ederseniz bu maskaralığa nihayet verelim Murat Bey, dedi.

O dakikada nasıl sırtüstü düşüp bayılmadığıma hayret ederim. Şaşkınlıkla hâlâ Arnavut taklidi yapmakta devam ettim ve gözlerimi alık alık belerterek:

— Vallahi ne dersin anlamam küçük hanım, dedim.

O cebinden bir gazete çıkardı. Bana kendi resmimi gösterdi. Altında «büyük sanatkâr Murat merhum» yazılıydı.

Nevbahar:

— Bu gazeteyi başkaları görmesinler diye sakladım, dedi, kim olduğunuzu biliyorum. Amcam saf bir adamdır. Resim yaptığınızı görünce evvelâ şaşırdı, sonra sizi okuma yazma bilmediği halde bir sanat eseri meydana getiren ümmî dâhilerden sandı. Ben tabiî buna inanmamıştım. Nihayet resminizi görünce her şeyi anladım.

Ben artık dilimi değiştirmeğe mecbur oldum:

— Karşınızda son derece bedbaht bir adam var, dedim, ölmek istedi; ölemedi; fakat eski hayatına da dönmesine imkân olamadığı için kaza ile denizde boğulmuş olan bir Arnavut bahçıvanla hüviyetini becayiş etti.... Artık Murat olarak yaşamama imkân yok... Beni ele verirseniz dişimi sıkıp sahiden ölmek mecburiyetinde kalacağım, artık insanlığınıza kalmış bir mesele...

Bunları söylerken bilmem gözlerimde yaş var mıydı? Nevbahar son derece müteessir oldu:

— Benden yana korkulacak bir şey yok, dedi.

Kıza güzel bir şeyler bulup söylemek lâzımdı. Ben sadece kupkuru:

— Eksik olmayın... diyebildim.

— Size gene herkesin yanında Ramazan demem icap edecek...

— Bunun için de ayrıca mersi... Şu halde yalnız bir şey kaybetmiş olacağım.

— Nedir o...

— Bana verdiğiniz dersler...

Nevbaharın yüzü birdenbire kızardı, gülerek:

— Bakın bunu affedemiyeceğim işte, dedi, okumak yazmak bilmiyorum, diye benimle eğlendiniz.

— Hayır sizinle eğlenmedim.

— O halde?...

— O halde...

Hakikati söyliyemezdim. «Size biraz yakınlaşmak için bunu yaptım» demek yakışık almaz... Bunun için gene çaresiz yalana saparak:

— Sahici Arnavut rolümü iyi oynamak için, dedim.

Nevbahar son bir sual daha sordu:

— Derdiniz neydi?

— Çok, yahut hiç, dedim.

— Sakın bir... Nasıl söyleyim... Gönül meselesi olmasın...

— Asıl alayı siz benimle ediyorsunuz... Ben yaşta, ben halde bir adam ve gönül... Gülünecek şey... Ben her halde bu kadar maskara değilim.

Nevbahar bir şey söylemek için duklarını kımıldattı. Fakat nedense vazgeçti ve doğrusunu söylemek lâzım gelirse bu sükût bana daha manalı göründü.

Şimdi Nevbaharla gayet iyi iki arkadaşız. Başkalarının yanında o beni gene Ramazan diye çağırıyor, ben ona karagöz oynatır gibi Arnavut taklidi yapıyorum.

Aileler içinde bazı gizli dalavereler döner. Meselâ damat baldızı, evin büyük efendisi hizmetçi kızı sever. Bunlar başkalarının yanında gayet ciddî konuşurlar, hattâ birbirlerile kavga ederler, fakat yalnız kaldılar mı birdenbire seslerini, sözlerini, bakışlalarını ve tavırlarını değiştiriyorlar. Nevbaharla ben de öyle idim. Cebbar beyin yahut hizmetçilerin yanında saçma sapan konuşurken yalnız kalır kalmaz lisan değiştirmemiz bizi bu gizli âşıklara benzetiyor ve ikimizde de garip garip duygular uyandırıyordu.

İşte bu masum ve mecburî entrika ve aramızdaki sır Nevbaharla beni birbirimize garip bir bağla bağladı. Bunun bizi nerelere götüreceğini bilemiyorum. Kırkından sonra yazmağa başladığım romanın hangi neticede karar kılacağını şimdilik bilmeyişimin sebebi de bu...

Nevbahar artık bütün hayatımı biliyor; bunu ona parça parça anlattım. Nitekim ben de onunkine, beraber yaşamışız gibi, yakından vâkıfım. Arasıra yüzüme bakarak: «Ümidinizi kesmeyin. Ben zannediyorum ki bahtiyar olacaksınız» deyişi var ki içimi karmakarışık ediyor.

Nevbaharın bahsettiği bahtiyarlık biraz da İstanbuldaki ahvalin alacağı şekle tâbi... Ben bugünlerde mutlaka kimseye görünmeden İstanbula inmeli, yârı canım Abdurrahman Efendi ile gizlice görüşmenin çaresine bakmalıyım.

Mabadi var

Ressam Muradın romanı şimdilik burada bitiyordu.

(Arkası var)

Namus Meselesi

Efdal Ragıbın yanında ne zaman bekârlıktan bahsedilse derin derin içini çekerdi:

— Ah meğer o ne sultanlıkmış!.. Kadrini bilemedik... Paramızla pulumuzla kendimizi ateşe attık... Başıma gelecekleri bilsem bu haltı yer miydim?

Arkadaşları sorarlardı:

— Karın pek mi fena bir kadın?

— Hayır her kadın gibi...

— Eskiden böyle şeyler pek sorulmazdı amma şimdi ziyanı yok... Çirkin mi?

— Vallahi pek farkında değilim amma... Değil galiba...

— Parası mı yok? Öteberi isterim diye senin başını mı yiyor?

— O da değil... Hamdolsun bir kaç lira iradı var ...Başıma pek dert olmuyor.

— O halde neden şikâyet ediyorsun?

— Hür olmadığımdan... Siz hürriyetin nasıl bir nimet olduğunu bilmezsiniz? İstediği yerde gezmek, istediği yerde yemek...

— Demek bekârken pek iyi yaşardın?

— Ona ne şüphe? Hamdolsun cebimde daima bana yetecek kadar para da bulunurdu...

— Demek bu gazino benim, o meyhane senin... Balolarda, tiyatrolarda... Türlü türlü güzel kadınlar... Canının çektiğini al götür... Çekmediğini yarın geceye bırak?

— Yahu beni öyle meyhaneye, baloya, karıya para yedirecek kadar enayi mi sanıyorsunuz? Parayı boğazıma yerdim. Canıma bakardım. Meselâ öğle yemeklerimi Çarşı içinde Mığır merhumda yerdim... Akşamlar için ayrı ayrı lokantalarım vardı... Meselâ balık istersem Beyoğlunda bir meşhur balıkçı vardı ona... Dolma istersem ispesyalist bir dolmacıya... Dedim ya hayat o zamandı. Şimdi ben artık yarı ölmüş, mahvolmuş bir adam sayılırım.

Efdal Ragıbın bekârlığa niçin bu kadar hasret çektiğini öğrenen arkadaşları kahkahalarla gülerler:

— Peki amma bu sefahete devam etmek senin elinde... Karın her halde yediğin dolmayı kıskanacak değil, derlerdi.

O vakit Efdal Ragıbın kaşları çatılır, gözleri dumanlanır, gene içini çekerek:

— Olmaz... Maliye Vekâletinin iki ayrı sofraya para harcamama izini yok, der ve susardı.

*

İnsan derdini söyledikçe ferahlar, derler. Efdal Ragıp pek bunaldıkça teklifsiz bir arkadaşına şöyle dert yanardı:

— Karı pek tembel değil... Allah razı olsun elinden geldiği kadar çalışıyor... Fakat pişirdiği yemek yenmiyor kardeş... Zevki yok biçarenin... Meselâ çarşı çarşı dolaşarak arayıp aldığım danayı ne kepaze bir şekle soktuğunu gördüğüm zaman te-

— Yılbaşı geliyor, seviniyor musun?
— Nasıl sevinmem birader, ertesi gün aybaşı!

— Ah karıcığım, gene geçen seferki gibi ışıklar bir sönse..
— Ne o herif, gene birini mi sıkıştıracaksın?..
— Yok canım, bakkala, kasaba görünmeden evin kapısını bulmak pek rahat oluyor da!..

essürümden hüngür hüngür ağlarım.. Allah kimseyi gördüğünden yadetmesin... Mığır merhumun terbiyeli paçasile beslenmiş bir adamın benimkinin paça diye önüme koyduğu kıllı lâstik parçasını ağzında çekiştirmesindeki fecaati mümkün değil tasavvur edemezsin. Dedim ya ben yandım.

*

Efdal Ragıbın bedbinliği günden güne artıyor, onu bir kara sevda hastası haline getiriyordu. Arasıra zihninden karısını boşamak, evini yakmak, başını alıp yabancı memleketlere gitmek gibi çılgın düşünceler geçiyordu.

Bir vaka onu büsbütün çileden çıkardı.

Bir gün vapurla Beykozdaki bir akrabasını yoklamağa gidiyordu.

Vapur Arnavutköy civarından geçerken bir telâş oldu; ahali bağıra çağıra vapurun bir kenarına yığıldı.

Can tatlı! Efdal Ragıp ta gezetesini bırakarak kalabalığa yetişti.

Bir kazadı. İçinde bir erkekle bir kadın bulunan bir sandal vapurun önüne çıkmış, vapur yolunu değiştirirse karaya düşeceğini görerek üzerine yürümüş, amatör sandalcı telâşından kürekleri denize düşürmüş, kadın «can kurtaran yok mu? Gidiyoruz» diye çığlığı basmıştı.

Kaptan ne yaptıysa yaptı; sandalı parçalanmaktan kurtardı ve kadınla erkeği vapura aldı.

Kadın baygındı, ikide birde «amanın bana ne oldu?» diye bağırıyordu. Erkek baygın değildi. Fakat o kadından daha ko kmuş bir vaziyetteydi: Kendisile kadının kim olduklarını söylemek istemiyor; «aman Allah aşkınıza... Zapta filân lüzum yok... Bizi iskeleye çıkarıverin» diyordu.

Bir ehli dil zat: «Kim olduklarını tanımağa ne lüzum var? diyordu. Belli ki deniz safasına çıkmış iki sevdazede... Kadın her halde kocalı olacak... Vaka duyulursa kocasından boşanacak, yahut en hafifi dayak yiyecek... Velhasıl lüzumsuz bir rezalet» dedi.

Efdal Ragıp: «Evet, hakkı âliniz var. Onların meçhul kalmaları her halde daha münasip...» diye tasdik etti.

Hulâsa kaptan işi polise aksettirmeden kadınla erkeği Bebek iskelesine salıverdi ve bu insanların kim oldukları da anlaşılmamış oldu.

*

Kadın Efdal Ragıbın karısı, erkek ise komşulardan haylâz bir sporcu idi.

Adamcağız evvelâ onu ahalinin ortasında evire çevire döverek baygınlıktan uyandırmak ihtiyacını duymuştu. Fakat ona birdenbire tam filofozça bir fikir geldi.

Rezalete ne lüzum vardı? Onunla geçirdiği hayattan zaten şikâyet etmiyor mıydı? Bu namussuzluğu elbette hazmedecek değildi. Akşam eve döner dönmez hiddete şiddete lüzum görmeden iki kuru kelime ile kadına meseleyi anlatır: «Bu vakadan sonra beraber yaşamamıza tabiî imkân yok. Bahtın açık olsun. Sen yoluna, ben yoluma» deyip evden çıkardı.

Efdal Ragıp o geceden itibaren eski bekârlık programına devam etmeyi zihnine koymuştu. İstediği bir lokantada ağız tadile yemeğini yiyecek, ahbaplarının çıktığı bir gazinoda oturacak, sonra bir otelde rahat rahat yatacaktı.

*

Saat dokuz...

Efdal Ragıp cinayet rolü oynıyacak bir aktör tavrile kapıdan girdi. Karısı: «Nerede kaldın? Merak ettim» dedi.

Efdal Ragıp cevap vermedi; kadının yüzüne bakmadı. Ağır adımlarla sofanın ortasına kadar ilerledi.

Söyliyeceği kısa, keskin kelimeler, belki yüz defa tekrar ettiği için, zihninde hazırdı:

— Bir dakika beni dinleyiniz Fazıla Hanım, dedi.

Kadın şaşırmıştı:

— Ne oluyorsun, ayol? Bana neden hanım diyorsun? dedi.

Efdal aynı tavırla:

— Şunun için ki... dedi.

Fakat karısına bakmaktan çekinen gözleri gayri ihtiyarî yemek odasına döndü ve hazırlanmış masanın üstünde bir tabak dolusu uskumru dolması gördü.

— Bu ne? Nereden geldi?

Kadın:

— Bir sürpriz, dedi, benim yemek bilmediğimden şikâyet edersin... Bir komşudan öğrendim; uskumru dolması yaptım.

— Sen mi Fazıla Hanım?

— Alay mı ediyorsun? Demin amcan uğramıştı. Şaşırdı. «Bu dolmayı en büyük lokantalarda da ancak bu kadar yaparlar?» dedi.

Efdal gene ciddiyetini bozmadı:

— Olabilir... Alay etmiyorum... Yalnız bundan daha ehemmiyetli bir mesele var. Şunu söylemek istiyorum ki...

Fakat lâkırdının arkası bir türlü gelmiyordu. Zihni bir noktaya takılmıştı? Bu müseyyip ve ahlâksız karının Mığır merhumun bile her zaman başaramadığı bir şeyi meydana getirmesini bir türlü aklına sığdıramıyordu.

Kadın onu ellerinden yakalıyarak masanın yanına götürmüştü:

— Bak, tat Allah aşkına, diyordu.

Efdal Ragıbın buna ihtiyacı yoktu. O yemeği kokusundan ve manzarasından anlardı.

Adamcağızın aklından şöyle bir şey geçti:

Muallimler albümünden:

Terbiye doktoru: Halil Fikret

— Bu ne haldir yarabbi!.. Senelerce bu evin kahrını çektim. Karım bir defa zevkime göre bir şey hazırladı. Onu da şimdi tadamamak mecburiyetindeyim ...Fakat bundan ne çıkar? Azmim katî değil mi? Kendimden şüphem var mı? Bu gece bu dolmayı yesem de konuşmayı yarına bıraksam kıyamet mi kopar?

*

Efdal Ragıp o gece tabağın belki yarısını yedi ve onun ağırlığile adetâ sarhoş oldu ve türlü türlü hulyalar içinde gülümsiyerek adetâ sızdı.

Sabahleyin uyandığı vakit saat on buçuktu. Karısı:

— Artık öğle yemeğini yer de öyle gidersin? dedi.

Efdal Ragıp bu teklifi kabulden de kendini menedemedi.

Veda sahnesini artık giderken yapacaktı.

Kapıda bir kere daha:

— Fazıla Hanım size bir şey söylemek lâzım, diye durdu. Fakat arkasını getiremedi. Vaziyet değişmişti. Kadının dolmalarını afiyetle yedikten sonra: «Ben seni dün kayıkta âşıkınla gördüm. Bu namuslu bir adamın tahammül edeceği şey değildir» demek pek tuhaf olacaktı.

*

Daireden hademe ile gönderilecek bir mektup meseleyi daha gürültüsüz patırtısız halledecekti. Fakat Efdal Ragıp bunu da yapamadı.

Aradan geçen zaman onu bir takım akilâne düşüncelere sevketmişti:

— Sandaldaki kadının benim karı olduğuna şüphe yok, diyordu, fakat münasebetleri acaba ne derecede? Bu münasebet pek namusa dokunacak derecede ilerlemiş olsaydı sandalda dolaşacakları yerde kapalı bir yere gitmezler miydi? Her halde şöyle derin bir tahkikat yapmadan evvel bu işi halletmek doğru olmıyacak.

*

Günler geçti. Efdal Ragıbın tahkikatı yahut düşünceleri vehamet kesbedecek gibi oldukça dolma tekerrür ediyor ve adamcağızı yumuşatıyordu.

Nihayet yalnız münasebetin derecesi değil, sandal vakası da adamcağızın zihninde uzaklaşa uzaklaşa zayıfladı ve bir gün büsbütün kaybolup gitti.

Karga

AYDABİR'in Yılbaşı sayısı 100 Sahife çıkıyor !

ABDÜLHAK HÂMİT

Birkaç gün evvel yazdığı son nefis mısralarını AYDABİR'e hediye etmiştir.

■ ■ ■

FALİH RIFKI

Yeni romanından parça ve yeni romanı (Kaynak) hakkında izahat..

AŞK TARİHİ

Aşk nasıl doğdu?.. Muhtelif çağlarda aşk.. İlk aşk.. Dünkü aşk.. Bugünkü aşk!

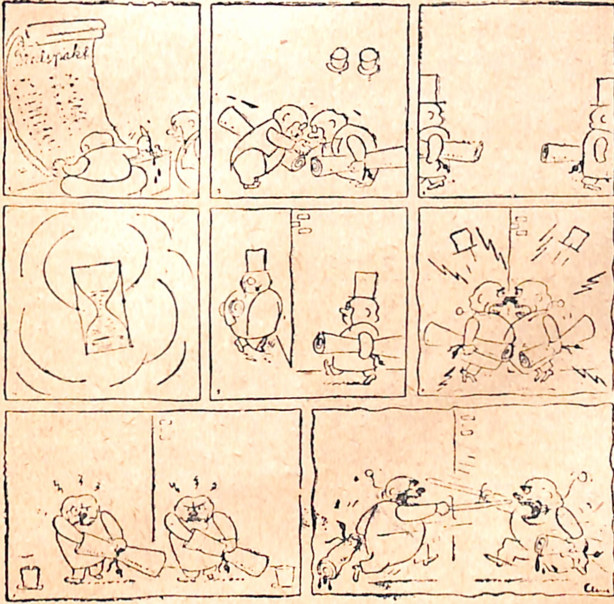

BAŞ-DİŞ AĞRILARI ROMATİZMA VE GRİP İÇİN KATAGRİP

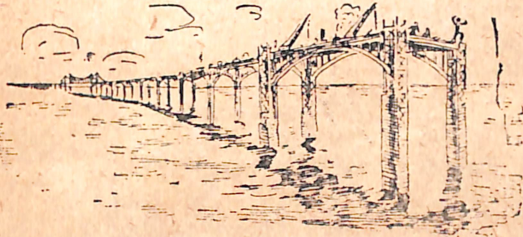
Ecnebi Karikatürleri

Politikada dostluk misakı!

[İsveç karikatürü]

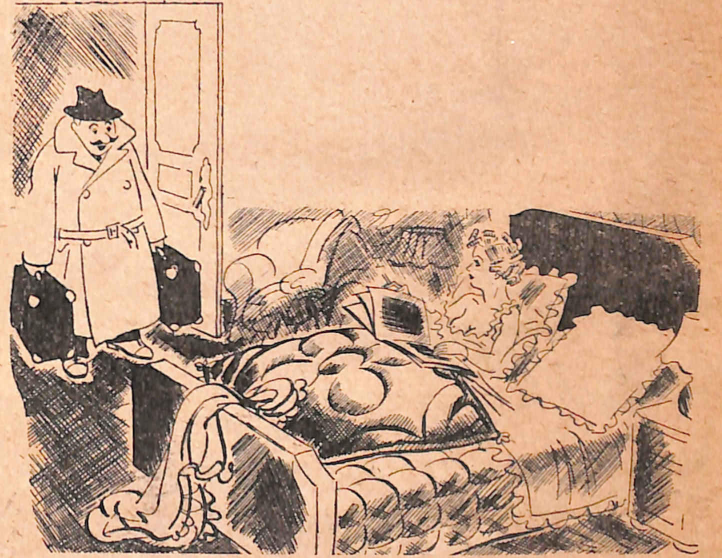
— **Müjde!.. Kara göründü!**

[Amerika karikatürü]

Boksörden intikam!

[İsveç karikatürü]

Seyahat dönüşü:

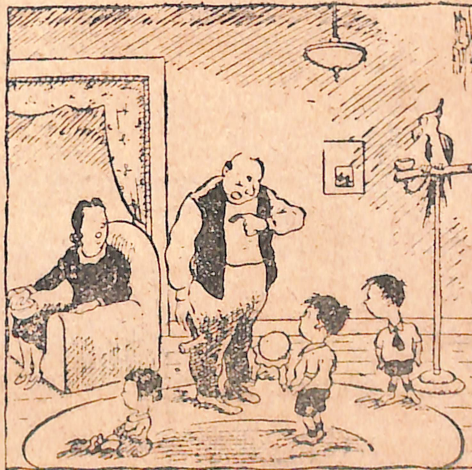
— **Karıcığım, çok şükür seni bu defa yalnız buldum!**

[Fransız karikatürü]

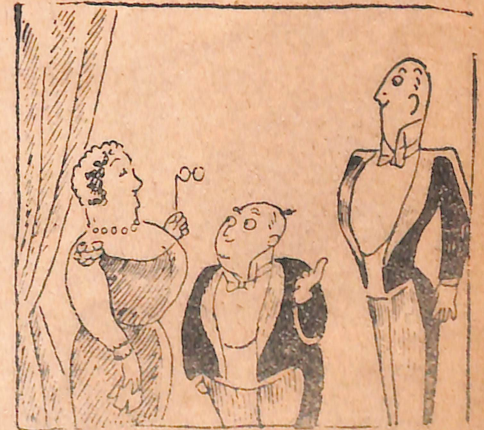
— **Kocam garip bir âdet çıkardı: Gece içtimalarına giderken ipek çamaşır giyiyor!**

[Fransız karikatürü]

— **Rica ederim, papağanın yanında ayıp lâkırdılar söyleme.. Onun da terbiyesi bozuluyor!..**

[İngiliz karikatürü]

— **Eski arkadaşımı takdim edeyim: Beraber büyüdük!**

[Alman karikatürü]

Bilecik Rakısı

Halis üzümden çekilmiş, uzun müddet fıçılarda dinlendirilmiş olan nefis

Blecik Rakısından

akşamları içeceğiniz birkaç kadeh

Bütün yorgunluklarınızı

unutcak, neş'e ve dincliğinizi arttıracaktır.

Doktor

Feyzi Ahmet

Cild ve efrenci hastalıklar mütehassisi hergün sabahtan akşama kadar hastalarını kabul eder. İstanbul Ankara caddesi

Dr. İHSAN SAMİ

BAKTERIYOLOJI

Laboratuvarı

Umumî kan tahlilâtı, frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kan teamülleri) kan küreyvatı sayılması. Tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi, idrar, Balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ültra mikroskopi, hususî aşılar istihzarı. Kanda üre, şeker, Klorür. Kollesterin miktarlarının tayini.

Divanyolu No. 189 Tel. 20981

Sahibi ve Umumî Neşriyat Müdürü
Yusuf Ziya
Basıldığı yer : AKŞAM MATBAASI

RADYOLİN : Dişleri inci gibi beyazlatır.

RADYOLİN : Bütün mikropları öldürür.

RADYOLİN : Diş etlerini kuvvetlendirir.

RADYOLİN : Mevcut diş macunlarının en mükemmelidir.

- Yahu yüzün ne oldu maşallah ne kadar parlamışsın!
- Hayret edilecek ne var a kardeş? Bu gençliğim

YILDIRIM

sayesinde oldu.

ları::
Reşit Nuri,
Orhan Seyfi,
Yusuf Ziya

AKBABA

yonumuz

Gelecek sayıda dördüncü cildimiz tamam oluyor

Akşam Matbaası

Yılbaşı gecesinde:

— Daha tanışalı yarım saat oldu, benden soğudun...

— Öyle ama, yarım saat evvel 1935 ti, şimdi 1936 ya girdik.. Artık geçen seneki sevgilim sayılırsın!